

REDACTIONEEL GEDEELTE

NOG EENS:

TANDHEELKUNDIGE VOLKSVOORZIENING

Naar aanleiding van een voordracht van Van Andel (T. v. T. Oct. 1923) schreven wij een hoofdartikel in het voorlaatste nummer, waarin nadruk gelegd werd op het feit, dat vóór alles noodig is, eensgezindheid onder de deskundigen over de wijze waarop dit vraagstuk moet worden opgelost.

In de December-afl levering vindt men een zeer belangwekkend stuk van Bruske, waarin hij het Ziekenfondswezen uitvoerig behandelt en het standpunt door de Ned. Mij. tot bev. der Tandheelkunde uiteenzet, terwijl in dit nummer het onderwerp opnieuw door Van Andel wordt bekeken, die van meening is, dat de richtlijnen van de Maatschappij absoluut verkeerd zijn en verder, dat schrijver dezès hem niet goed begrepen heeft en zijn artikel onjuist heeft belicht.

Een en ander is voor ons aanleiding op de zaak terug te komen, omdat wij meenen dat er hier een misverstand heerscht.

Bruske eindigt zijn beschouwing aldus:

„Ik spreek ten slotte de overtuiging uit, dat in het licht van onze dagen op geen betere manier de massa van het volk tandheelkundig is te verzorgen, dan door middel van de ziekenfondsverzekering; dat onze professie in naam en praktijk er door zal winnen en zeker hare beoefenaren op den duur ook stoffelijk er het beste bij zullen varen. Dat de verzorging op de school daarmee hand aan hand moet gaan, is buiten kijf en dat in het kader van deze beide soorten hulpverlening de prophylaxis een voorname, misschien de voornaamste plaats

moet ingeruimd worden, spreekt ook voor mij vanzelf. Zorgen *wij* eerst dat wij vasten voet krijgen, dan is het aan ons om die plaats te ruimen”.

Het wil ondergeteekende voorkomen, dat ook Van Andel, die in den loop der jaren met onbezweken trouw aan zijn mondverpleegster gehecht blijft, in deze woorden veel, zoo niet alles kan vinden wat in zijn eigen lijn ligt.

Over de *uitwerking* kan verschil van meening bestaan, maar daar valt dan over te praten. En wat het artikel van den hoofdredacteur betreft, deze resumeerde zijn betoog als volgt:

1. De propaganda voor de bestrijding van het tandbederf is hoog noodig.
2. Deze propaganda zal in de eerste plaats moeten uitgaan van de tandartsen, die hierbij de medewerking moeten inroepen van de medici.
3. De aandacht moet worden gevestigd op het belang van de hulp aan het jonge kind, dat stelselmatig moet worden gecontroleerd, al het andere is lapwerk, dat er echter gezien de omstandigheden, *ook* moet zijn.
4. Voorzover het vraagstuk op te lossen is, zal dit alleen kunnen geschieden door het in het leven roepen van schooltandklinieken, omdat daar alleen een geregelde behandeling en contrôle van het kind mogelijk is.

Tegen de eerste drie punten zal ook Van Andel geen bezwaren hebben, alleen over de *behandeling* op de school is hij niet te spreken; begrijpen wij hem thans goed, dan wil hij op de school de mondverpleegster, die dan de kinderen naar den tandarts verwijst.

Om het principe waar het hier om gaat niet te vertroebelen, willen wij dat vierde punt dan wel in dien zin wijzigen, dat het woord „*schooltandklinieken*” vervangen wordt door „inspectie op de scholen” en „behandeling” wordt geëlimineerd.

En dan blijven wij gelooven dat onder die leuzen een vereenigd optreden mogelijk is, en dat is toch wel de aller-eerste eisch.

Zijn wij het hierover eens, dan komt dus in de *tweede* plaats aan de orde, wat tactisch de beste weg is om „vasten voet te krijgen en dan die plaats te ruimen”. En hier staan inderdaad de meeningen van Bruske en Van Andel tegenover elkaar. Schrijver dezès acht zich nòch op het gebied van het ziekenfondswezen, nòch op dat van de schooltandklinikbehandeling, voldoende deskundig, om zijn meening over deze vraagstukken op *deze plaats* uiteen te zetten, hem was het slechts te doen om de elementaire beginselen aan te geven, waarvoor *allen* bereid zouden kunnen zijn, gezamenlijk en individueel te strijden. En hoewel hij de kolommen van dit tijdschrift gaarne zal blijven openstellen voor een bespreking van de diverse meeningen over dit buitengemeen belangrijke onderwerp, is hij toch van oordeel dat het vruchtbaarder zou zijn, wanneer in een Algemeene Vergadering van de Maatschappij een uitvoerig debat over den te volgen weg in zake Ziekenfondsbehandeling en Schooltandklinikwezen zou worden gehouden. Met Bruske en Van Andel als inleiders zou men daar de verschillende meeningen kunnen hooren en toetsen, opdat zoo mogelijk ook over de *wijze* om vasten voet te krijgen een communis opinio kan worden verkregen!

Wellicht dat het Hoofdbestuur er voor te vinden is, op de volgende Algemeene Vergadering een ochtend of middag aan deze kwestie te wijden.

N.